

Latweefch u Awises.

Nr. 26. Zettortdeenâ 25tâ Juhni 1842.

Kà tee Ottentotti Deewa-luhgschanas zeeni.

Teem Ottentottem deenas-widdus Aprifâ ne effoht nekahds kambaris winnu nammâs, kur tee flussu preesch ta Kunga warretu faet un svehtas luhgschanas turreht. Kad nu winni tà gauschi dsennahs pahtarus skaitih, tad noeet kahdâ flussâ sawrup buhdamâ weetinâ us lauku, tur sawas azjis us debbesim pazelt, un tahdâ weentulibâ Deewu to debbesu tehwu peeluhgt. Winni arri dauds reis par deenu eet tannâs weetâs Deewu peeluhgt, un tas Missioneris, kas tur noraidihts, stahsta, ka winsch redsoht laudis us to luhgschanas weetu arween ejam un at-pakkal nahkam; wisswairak tas noteekoht rihtos pulksten 4 un walkarâs pulksten 10, ka ne-eespehjams irr to Missiones plazzi staigaht, bes ka firds ne taptu no preeka pahrnemta, jo tad eet ikweens ahrâ un peesauz ta Kunga wahrdi un slave Deewa gohdu, ka no tahm weetahm zel-lahs karstas luhgschanas us augschu no teem luhdsejeem.

Ikkatram Ottentottam irr luhgschanas weetina tuvu pee sawa kaimira; daschas no tahm weetahm tohp tà tikkuchi apmekletas, ka us to tekku, kur tee eet, nekahda sahle ne aug.

Rahrlis Blum.

Atbild a.

Nr. 13. schi gadda awises lassijam un noprattam: 1) Ka nemahzitam ne geld sirgs turreht; jo winsch ne mahk aprehkinah, ka no gawile-schanas namna bes parrada un tadeht bes sirga pahrdothschanas warr iseet. 2) Ka dsehrejam leela un pahrleeku beesa pelna tik labbi derr, ka funnim kam laimejahs us reisi trihs dessas dab-buht; abbi diwi us preefschdeenahm ne dohma, kad tik tai reisei. —

Kad kuptschis Rihgâ sawu prezzi isandelesjis „pufs us pufsi pelnija“, tad tas irr tik dauds faz-zichts, kâ winsch „ohtru naudu irr pelnijis wirsü.“ Tâ es to saprattu un tâ es tâ arri rehkinaju. Bet kad rakstitajs peeminnetâ numeri jo proh-jam fakfa: „Tâ tas gahje pirmu, ohtru, treschu un zettortu reisi; bet ehrmigi notifikahs ar bei-dsamu reisi.“ Tad es to atkal tâ saprohtu, ka ta beidsama reise irr „ta peekta un arri beidsama reise“ bijuse. Beidsoht rakstitajs us skohlas jaunekleem wehl tâ runna: „Isrehkinajeet, zik naudas wi-hrelim pirmu, ohtru, treschu un zettortu reisi bija makkâ?“ Tâ nu labbi ne saprohtu winnu dohmas; woi nu tee waiza: zik pirmu, ohtru, treschu un zettortu reisi bija, kad winsch sawu prezzi bija pahrdevis, ar wissu pelnu kohpâ, jeb tad, kad winsch zauru nakti ar faveem draugeem schwuktedams jaw tohs 7 rubl. 77 kap. fudr. par nahts-gawileschanu bija aismaksajis, wehl makkâ atliffahs ko zittai prezzei eepirkt. Tahdâ wihsê ihsti skaidri ne sinnadams us kurrähm katrahm reisehm, pehz rakstitaja waizaschanas, friht at-bildu doht, taggad nu abbejadi atbildeeschu.

Prohti: par 7 rubl. $40\frac{3}{4}$ kap. fudr. kuptschis bija Kursemme prezzes eepirzees, un kad Rihgâ isandeledams ohtru naudu pelnija wirsü, tad tam nu bija ohtr tik dauds, tas irr 14 rubl. $81\frac{5}{8}$ kap. fudr. Un kad wiherlis lustigs buhdams 7 rubl. 77 kap. fudr. par weenu paschu nakti no-dsehra, tad tam tik 7 rubl. $4\frac{5}{8}$ kap. fudr. wehl paliffahs. Ur scheem winsch atkal prezzi eepir-fa un pahrdothdams pirmejas reises pelnu dab-bujis skaitija 14 rubl. $8\frac{5}{8}$ kap. fudr. Tad oh-tras reises nahts dsehrumu (kâ jaw sinnam 7 rubl. 77 kap. fudr.) aismaksajoht tam wehl 6 rubl. $31\frac{5}{8}$ kap. fudr. atliffahs. Ur scho naudu wehl prezzi eepirzis winsch Rihgâ sawu sinnamu pelnu atkal dabbuja, prohti ar eepirfschanas naudu 12 rubl. $62\frac{5}{8}$ kap. fudr. No scheem treshas reises

nakts dsehrumu nomaksajis wehl 4 rubl. 85 $\frac{1}{2}$ kap. fudr. paturreja, ko zittai prezzei eepirk. Ir scho reis ar prezzi Rihgā nonahzis wezzu pelau atkal dabbuja; bet nu tam tik 9 rubl. 71 $\frac{1}{4}$ kap. fudr. ween bija, ar ko gawilefchanas nammā usleelitees, un kād wehl no teem pascheem nospreestu teesu, 7 rubl. 77 kap. fudr., par zettortas reises nakts dsehrumu aismakfa, tad wairak ne atlifkahs, kā tik 1 rubl. 94 $\frac{1}{2}$ kap. fudr.; tomehr winsch brauze us Kursemni wehl prezzei pakal; bet peektu un beidsamu reisi atnahzis, lai gan farwu wezzu wezzo pelau arri wehl dabbuja, zaur ko 3 rubl. 88 $\frac{1}{2}$ kap. fudr. sanahze kohpā, reds! tad tatschu nabbagam schuhpam schihs peektas reises nakts dsehrumu aismakfa joht puss naudas peetruhfahs, prohti 3 rubl. 88 $\frac{1}{2}$ kap. fudr. — Schim tik 3 rubl. 88 $\frac{1}{2}$ kap. fudr. irr kulle un schis eet un dserr par 7 rubl. 77 kap. fudr. Ak tawu lohpu zilweku!!!

Ar ihseem wahrdeem wehl isteikschu, kā schahdas rehkenumu usdohschanas lehti jo lehti warr isdahbuht. Darri tā: schkīr to dsehruma maksu (tohs 7 rubl. 77 kap. fudr.) us divi weenlihdīgahm dalkahm, tad isnahk 388 $\frac{1}{2}$ kap. fudr.; schihs 388 $\frac{1}{2}$ kap. schkīr wehl ohtrā lahgā us püssi, tad isnahk 194 $\frac{1}{2}$ kap. fudr.; schihs 194 $\frac{1}{2}$ kap. schkīr wehl treschā lahgā us püssi, tad isnahk 97 $\frac{1}{2}$ kap. fudr.; schihs 97 $\frac{1}{2}$ kap. fudr. schkīr wehl zettortā lahgā us püssi, tad isnahk 48 $\frac{1}{2}$ kap. fudr., un schihs 48 $\frac{1}{2}$ kap. schkīr wehl peekta im beidsamā lahgā, bet ne wiss wairs us püssi, bet us 4 dalkahm (tapehz, ka tam peektas reises nakts dsehrumu maksajoht puss naudas peetruhfahs, tas irr pusse no dserfchanas maksas, teem 7 rubl. 77 kap. fudr.), tad isnahk 12 $\frac{1}{2}$ kap. fudr. Sastaiti nu pirmas, ohtras, treschās, zettortas un peektas reises dallas, prohti tahs 388 $\frac{1}{2}$ + 194 $\frac{1}{2}$ + 97 $\frac{1}{2}$ + 48 $\frac{1}{2}$ + 12 $\frac{1}{2}$ kap. fudr. kohpā, tē nu kād isnahk tee augschā peeminneti 7 rubl. 40 $\frac{3}{4}$ kap. fudr., par zit paschū pirnu reisi prezzes bija eepirzees. — Bet kād rehkenuma usdohschana rakstītās buhtu fazjījis tā: „bet ehrmigi bija ar beidsamu (peektu) reisi, jo scho reis dsehrumu maksadams tas arti wissu naudu isdewe, tā, ka tam wairs ne grassis

ne atlifkahs;“ tad mums to beidsamu reisi ne buhtu waijadsejis ar 4 dalliht, bet wissas peeza reises tikkai us diwahm dalkahm, tapehz, ka tam ne bija nekas atlizzees nedī arri peetruhzis. —

Warr buht ka dasch no gohdigeem lassitajeem sawā prahā tā dohmahs: woi tad nu us zittadu, tā fakkoh, ittin us skohlmeisteru wihsī, pahr to, kā schahdas rehkenumu usdohschauas irr isrehki-najamas, rakstītās ne warreja runnaht un issstahsiht. Atbildu: warreja gan, ittin us tahdu wihsī, kā kād es no A eefahktu un pee Z beigtu; bet ko tas wiss palihdsetu? Neskoolehts, kas scho issstahstīschamu ne saprattihs, tas arri ne saprattihs, kād tam ir pehz skohlmeisteru wihses issstahstī. Sinnams, tur buhs garaka runna un wahrdi pehz sihnehm (Interunctionen) salikti kohpā; tē nu diktī ar apdohmu jalaffa un — kur garra runna, kas ar prahā-usmannu irr lassama, tur nemahzitam jo ihsaks vadohms; tur winsch atsmirst ko eefahkoh lassijis; tēlaht winsch ne buht ne publejahs prahā spehkus preepeest, apdohmaht, kā ta leeta irr isfchikramma un saprohtama, nē! to winsch ne mas ne darra, bet turprettim tulih, kād ne warrehs us reisi kā lassa ko saprast, sakkā: „ē blehnas!“ — un tomehr pee katra rehkenuma tas weena alga, woi nu pascham isdohmajoh, jeb ohtram, kād tam to issstahsta, pee sapraschanas wissu peezi prahā waijaga kohpā, jo, ja us pirmas reises tuhdal ne saproht, tad lai wehl ohtru, treschu un zettortu reisi ar apdohmu lassa zauri, kamehr beijscht prahā sanem. Un ja arri wahrdus prett wahrdeem ar to runnadaman un tam stahstoht tewim laimetohs tam eestahstiht, tad tom̄hr us papihra rakstoht, tewim ta laime ae buhs wiss. Tā rakstu un to arri warru apleez, inahf ka tas irr taisniba, ko nu past no nemahziteem — ja arri no itt wisseem ne, tad tomehr no tā wissuleelaka pulka — runnaju. Dohmaju: skohleiam, tam ir schi taggadeja issstahstīschana buhs saprohta-ma un skohlas-behrneem irr tapatt skohlmeisteri par paligeem, kas teem isfaidro, tapehz tā un tā irr jarehkina, — Tad nu mannas dohmas irr schihs: tahdai, kas jaw zit tik rehkinahf irr mahzijees, irr weena alga, woi nu schā jeb tā,

winsch abbejadi saproht; bet tahdam, kas rehki-naht ne mas ne proht, neds arri gribb prost —
jo ihsaki jo labbaki. — — P. S.

* * * * *
Prett galwas-lausifchanas peektu usdohfchanu
10tā Nummeri:

Tohs ahboli eesurteja trijās daltās. Pirmā
bij tam kam 10, 1, kam 30, 21, kam 50, 46
ahboli, un pahrdewe par kappara kapeiku gab-balā. Ohtrā bij tam kam 10, 1, kam 30, 5,
kam 50, 2 ahboli, un pahrdewe par 3 kapei-kahm gabbalā. Treschā bij tam kam 10, 8, kam
30, 4, kam 50 2; nu dabbuja 8 kapeikas par
katru un pahrnesse tehwam katri 17 kap. sudr.

Prett festu: 189,419 ahboli bij tannis peežos
furwjos. Kas par leeleem furweem!

S — t.

Teesas fluddin a schanas.

Us Semmites muischas waldifchanas gribbeschanu
tohp no schihs pagasta teesas, wissi pee schi pagasta
peerafsiti pagasta lobzelli un brihwlaudis, kas taggad
ar un bes paschein zittös pagastös usturrabs, usaizini-
nati, pee nahkamas pahrrakstifchanas, kas schinni
1842trā gaddā goidama, pehz teem par scho leetu ee-
zelteem likkumeemi, tur lilt peerakstitees, kur winni
taggad usturrabs, un turklaht peekohdinati, wissweh-
lak libds rmu Zuhni f. g., kas par to beidsamu ter-
minu nolikts, schai pagasta teesai sawu taggadeju mah-
jas weetu peerahdiht, un tai paschā laikā sawas kroh-
na novohfchanas un magashines parradus atlibdis-
naht, zittadi ar teem ka or apkahrt-staiguleemi un wa-
sankeem darrihs. Tellaht tohp wissas gohdigas muis-
chas waldifchanas un pagasta teesas zaur scho usaizi-
nachami lubatas, kur kabos pee Semmites pagasta
peerafsiti zilwels usturretohs, to paschu pehz teem
tadeht eezelteem likkumeemi, sawös pahrrakstifchanas-
rultös vñneut un par tam schai pagasta teesai sianu-
doht, un turplikam neweenam pee Semmites peeder-
rigam pagasta-lobzelli, kam naw poffes, sawā pa-
gasta mahjas weetu doht, ja winnas ne gribb tadeht
suhdibä un kildä kluht. Semmites pagasta teesa, tai
16tā Mei 1842.

(T. S.) †† Janne Jannsohn, pagasta wezzakais.
(Nr. 34.) G. Auterhuff, pagasta teesas frihweris.

* * * * *
Us pawhleschami tahs Reiserifcas Majesteetes,
ta Patwaldineka wissas Kreewu Walsis ic. ic. ic.,
tohp no Dohbeles pagasta teesas wissi parradu deweji

un nehmeli ta bijuscha Dohbeles fainneeka Kalna
Punku Janna Stolker, kas no sawahm mahjahm ne-
spehshanas deht idilits, un pahr kurra mantu invens-
tariuma truhkuma un zittu parradu deht konkurse
spreesta, usaizinati, pee saudefchanas sawas teesas
diwu mehneschu starpā, prohti libds 13tu August f. g.,
kas par to weenigu un isflehgshanas terminu nolikts,
pee schihs pagasta teesas peeteiktees; ar to pamahzi-
chanu, ka ja tee parradu nehmeli nolikta termina ne
peeteiktees tohs pehz ar dubbultu mafsu apstrahpehs.
Dohbeles pagasta teesa, 3schā Zuhni 1842.

(T. S.) G. Grandowksi, pagasta wezzakais.

(Nr. 322.) W. Kaz, pagasta teesas frihweris.

* * * * *
No Krohna Elfschau pagasta teesas tohp wisseem
parradu dewejeem ta libdsschinniga Mahlmuischas
fainneeka Fahn Zeppliht no Pulpu mahjahm sinnamu
darrihs, ka pahr to mantu ta peeminneta fainneeka,
kas sawahm mahjahm atfazzijis, konkurse spreesta.
Talabba teek wissi, kam kahdas prassifchanas pee ta
peeminneta fainneeka buhtu, usaizinati libds 12tu
Zuhni f. g. sawas prassifchanas usdoht, un pehz
f. 493. Kursemmes likkumu grabmatas pee saudefchanas
sawas teesas tai isflehgshanas-termina woi paschi
woi zaur weetneekeem pee schihs teesas peeteiktees.
To buhs wehrā likt! Elfschnumuischā, 15tā April
1842.

(T. S.) Martsch Sahlit, peefehdetais.

(Nr. 267.) Ruhbohm, pagasta teesas frihweris.

* * * * *
No Krohna Elfschau pagasta teesas tohp sinnamu
darrihs, ka pahr tahm mantahm to Elfschnumuisch-
as fainneeku Sisseau Wittuma Sellip, Kiganu
Janne Usen un Stageranu Zehkab Woinowski,
kas sawahm mahjahm atfazzijischi, konkurse spreesta.
Talabb tohp wissi parradu deweji peeminneta fain-
neeku pehz f. 493. Kursemmes likkumu grabmatas,
usaizinati, libds 19tu Zuhni f. g. sawas prassifchanas
usdoht un peeminneta termina pee schihs teesas peeteiktees.
To buhs wehrā likt! Elfschnumuischā, 15tā April
1842.

(T. S.) Martsch Sahliht, peefehdetais.

(Nr. 271.) Ruhbohm, pagasta teesas frihweris.

* * * * *
No Krohna Elfschau pagasta teesas tohp wisseem
parradu dewejeem ta libdsschinniga Rittesmuischas
fainneeka Strehlu Bertmej Johnast sinnamu darrihs,
ka pahr to mantu ta peeminneta fainneeka, kas sa-
wahm mahjahm atfazzijis, konkurse spreesta, un wissi

parradu deweji usaizinati, lihds 26tu Juhni f. g., fas was präfischanas usdoht, fa arri pehz §. 493. Kursemnes likkumu grahmatas pee saudschanas sawas teefas tas isflehgshanas terminā woi paschi woi zaur weetnekeem scheit peeteiktees. To buhs wehrā likt! Elfschnumuischā, 15tā April 1842.

(L. S.) Martsch Sahlit, preefchdetais.

(Nr. 275.) Ruhbohm, pagasta teefas frihweris.

* * *

No Krohna Elfschau pagasta teefas tohp wisseem finnamu darrihcts, fa pahr to mantu ta nomirruscha kalpa Jurre Uhholin (Sauzana Dsegguhs) no Elfschnumuischās Pennelu mahjahn konkurse spreesta un pehz §. 493. Kursemnes likkumu grahmatas usaizinati, lihds 26tu Juhni f. g. ar sawahm präfischanaahn scheit peeteiktees jo wehlak neweenu wairs ne klauhs. To buhs wehrā likt! Elfschnumuischā, 15tā April 1842.

(L. S.) Martsch Sahlit, preefchdetais.

(Nr. 279.) Ruhbohm, pagasta teefas frihweris.

* * *

No Krohna Uremuischās pagasta teefas tohp wissi tee, kam kahdas taisnas präfischanas buhtu pee ta nelaika Uremuischās kalpa Blaisu Gottharta Nabela un ta nelaika Ubdumuischās fainneka Krimonu Brifflu Indrika Weisberga, usaizinati, pee sandeschanas fas was teefas lihds 22tru Juhli pee schihs pagasta teefas peeteiktees, un noliktā terminā fanahkt. Krohna Uremuischās pagasta teesa, tannī 22trā Mei 1842.

(L. S.) E. Blumberg, preefchdetais.

(Nr. 221.) J. F. Karause, pagasta teefas frihweris.

* * *

Wissi tee kam kahdas taisnas präfischanas pee ta dsimtas Garroschumuischās fainneka Melku Mahr-tina buhtu, pahr kura mantu konkurse spreesta, tohp usaizinati, ar sawahm peerahdischanahm lihds 6tu Juhli pee schihs teefas peemeldetees, jo wehlak neweenu wairs ne klauhs. Garroschumuischās pagasta teesa, tas 25tā Mei 1842.

(Nr. 31.) ††† Graudin, pagasta wezzakais.

(Nr. 31.) Auterhuff, pagasta teefas frihweris.

* * *

Wissi tee, kam kahdas taisnas parradu präfischanas buhtu pee ta lihdsschinniga Ugahles Kohrtu-mahju

fainneka Zahne Danne, tohp zaur scho usaizinati, diwu mehneshu starpā no appalschrakstitas deenas, un prohti wisswehlak lihds 1mu August f. g., pee Ugahles pagasta teefas peeteiktees. Ur to pamghzishanu, fa tohs, kas peeminnetā terminā ne peeteiktees, wehlak wairs ne klauhs. To buhs wehrā likt! Ugahles pagasta teesa, 6tā Juhni 1842.

(L. S.) Mattihs Rumkahn, pagasta wezzakais.

(Nr. 20.) K. Freiberg, pagasta teefas frihweris.

* * *

Wissi, kam kahdas taisnas präfischanas pee tahs atstahtas mantas ta nomirruscha Bresilles Behrs-kalnumahju fainneka Zehlab Bebrsin, tohp usaizinati, pee saudschanas sawas teefas 6 neddelu starpā no appalschrakstitas deenas pee Bresilles pagasta teefas peeteiktees, jo wehlak neweenu wairs ne klauhs. Bresilles pagasta teesa, 12tā Juhni 1842.

(Mr. 58.) ††† Krisch Leepin, pagasta wezzakais.

* * *

No Bresilles pagasta teefas tohp wissi parradu deweji ta nesphezibas dehl no mahjahn islikta Bresilles fainneka Limbu Krisch Sillagaila usaizinati, pee saudschanas sawas teefas 6 neddelu starpā no appalschrakstitas deenas ar sawahm präfischanaahn un winnu peerahdischanahm pee schihs teefas peeteiktees, jo wehlak neweenu wairs ne klauhs. Bresilles pagasta teesa, 12tā Juhni 1842.

(Mr. 59.) ††† Krisch Leepin, pagasta wezzakais.

Zitta fluddin a schana.

Tas 27tā November 1842 warr Skohde pee Kursemnes rohbeschahni pee tigus-plazza nammu, kam 4 istabas, ar riju un kuhti, labbeem laukeem, dahrseem un itt labbeem aplohkeem, us arrenti dabbuht. Tas inventariums irr 3 gohwis, i firgs un wissadas arrama-leetas. Pee arrentes-usnemschanas dabbohn arrentes-nehniejs wissi tas gadda usauguschu seenu, salnius un pellaras. Juhni-mehnescha beis-gäs un Juli-mehnescha eesfahkumā warr ar namma-turretaj turpalt dabbuht runnoht, un tiklabb no tapascha, fa arri no Aptekerla funga Brenner Dohbelē, wissas klahatas sinnas dabbuht.

3